

Dagsordenpunkt

Endelig vedtagelse af Spildevandsplan 2022-3032

Sags-ID: EMN-2022-06108

Resumé

Forslag til Spildevandsplan 2022-2032 har været i høring i perioden 4. april til 30. maj 2022. Der er indkommet 128 høringssvar.

I forbindelse med den offentlige høring har Gentofte Kommune og Novafos afholdt borgermøde den 5. maj 2022, for at orientere om og få input og kommentarer til forslag til Spildevandsplan 2022-2032.

Herudover er der afholdt møder med Fællesrådet for Grundejerforeninger i Gentofte Kommune og borgergruppen Bæredygtigt Byliv Jægersborg, ligesom spildevandsplanen har været forelagt og drøftet på møde i Grønt Råd.

Høringssvarene og de afholdte møder giver anledning til forslag om enkelte præciseringer og mindre redaktionelle ændringer i planen.

Klima, Miljø og Teknik indstiller, at Spildevandsplan 2022-2032 med redaktionelle ændringer godkendes.

Baggrund

Kommunalbestyrelsen godkendte på møde den 28. marts 2022, pkt. 3, enstemmigt, at sende forslag til Spildevandsplan 2022-2032 i offentlig høring. Forslag til Spildevandsplan 2022-2032 har været i høring i perioden fra 4. april til 30. maj 2022.

Spildevandsplan 2022-2032 er en rammeplan, som beskriver de næste mange års indsatser med at indføre fuld separering af regnvand og spildevand i hele kommunen. Planen indeholder ikke beskrivelse af konkrete projekter eller anlægsløsninger, da disse vil blive planlagt løbende i takt med, at områderne skal separeres og vil blive beskrevet i efterfølgende tillæg til spildevandsplanen.

Hvert tillæg vil komme i offentlig høring med mulighed for borgerinddragelse om de konkrete løsninger i de pågældende oplande.

Møder og muligheder for dialog under høring

Gentofte Kommune og Novafos afholdt borgermøde den 5. maj 2022 med henblik på orientering om og drøftelse af forslag til Spildevandsplan 2022-2032. På mødet mødte ca. 35 borgere fysisk op, mens ca. 30 borgere deltog digitalt.

Fagmedarbejdere fra Gentofte Kommune har i høringsperioden været til rådighed for dialog om spildevandsplanen på Klimaspot tirsdag og onsdag på henholdsvis Gentofte og Dyssegård Biblioteker. Der har i perioden været henvendelser fra ca. 10 borgere.

Derudover har Gentofte Kommune og Novafos afholdt supplerende møder med Fællesrådet for Grundejerforeninger i Gentofte og borgergruppen Bæredygtigt Byliv Jægersborg.

Endeligt har Gentofte Kommune på møde den 17. maj 2022 præsenteret forslag til Spildevandsplan 2022-2032 for Grønt Råd med efterfølgende drøftelse.

Høringssvar

I høringsperioden er der indkommet 128 hørings svar til forslag til Spildevandsplan 2022-2032. Høringssvarene fordeler sig som følger:

- Københavns Kommune, Område for Miljøbeskyttelse (KK)
- Fællesrådet for Grundejerforeninger i Gentofte Kommune (FGG)
- 120 borgere, der tilslutter sig høringssvaret fra Fællesrådet for Grundejerforeninger i Gentofte Kommune uden yderligere bemærkninger.
- Danmarks Naturfredningsforening, Gentofte (DN)
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF)
- Borgergruppen Bæredygtigt Byliv Jægersborg (BBJ)
- 8 borgere med forskellige bemærkninger og spørgsmål til Forslag til Spildevandsplan 2022-2032.

De fulde hørings svar er gengivet i vedlagte bilag.

KK noterer sig, at opfyldelse af vandområdeplanernes krav indgår i de fire overordnede mål, som Gentofte Kommunes forslag til Spildevandsplan 2022-2032 fokuserer på at håndtere planmæssigt, og bemærker, at det også er vigtigt at vurdere påvirkningen af nedstrøms vandområder. KK vil desuden gerne opfordre til, at Gentofte og Københavns Kommune koordinerer arbejde og indsats for fælles vandområder.

FGG anerkender behovet for at iværksætte afhjælpende foranstaltninger, for de i høringsmaterialet påpegede problemer med overløb af spildevand, men stiller spørgsmålstejn ved den valgte løsning. Fællesrådet har en række bemærkninger og spørgsmål der fordeler sig på følgende temaer:

- Data- og beregningsgrundlag for den valgte løsning og mulige alternativer
- Den økonomiske konsekvens for den enkelte grundejer og fordelingen af udgifter mellem Novafos og de private grundejere
- Størrelsen af den samlede investering og betydningen for vandtakster
- Muligheder for dispensation og lånoptagelse for private grundejere
- Andelen af regnvand fordelt mellem offentlige og private arealer
- Afklarende spørgsmål vedr. serviceniveau, overløb, muligheder for yderligere information fra Gentofte Kommune og Novafos samt om separatkloakering og serviceniveau i andre kommuner

FGG har fået skriftligt svar på deres spørgsmål.

DN støtter planen om fuld separering af regn- og spildevand. Høringssvaret anerkender generelt behovet for at afløbssystemet opdateres til det gældende serviceniveau og tilpasses til fremtidens klima og nedbørsmængder. Men det er efter DNs vurdering ikke miljømæssigt forsvarligt, at spildevandsplanen kun indeholder en reduktion på 20-25 pct. i det samlede årlige overløb med regnvandsopblandet spildevand frem mod 2032. Dertil har foreningen enkelte konkrete bemærkninger vedrørende tilstandskrav m.v. for de enkelte vandområder i Gentofte Kommune.

DOF støtter, at alt kommunens spildevand ifølge planudkastet fremover skal separeres, men finder det ikke acceptabelt, at separeringen i oplandet til Enghaverenden (og Gentofte Sø) først skal finde sted i perioden 2028-43, da området ved Gentofte Sø som Natura-2000 område bør opprioriteres.

BBJ beskriver flere forslag til at etablere et grønnere byliv i Jægersborg og ser meget gerne, at Novafos og Gentofte Kommune også lader sig inspirere og vil være med til at finde andre muligheder end at lægge regnvandet i rør og beton. BBJs udgangspunkt er at regnvand er en ressource, der kan tilføre æstetisk og rekreativ værdi i byens rum, parker og grønne områder.

Høringssvar fra otte borgere omhandler følgende:

- Ønske om koordinering med fjernvarmeudruling
- Spørgsmål til hvor meget regnvand der skal separeres for at forhindre overløb og fordelingen af regnvandet fra hhv. offentlige og private matrikler
- Opfordring til at arbejde for en løsning, hvor Novafos kan dække omkostninger til separatkloakering på private matrikler (som med fjernvarmen)
- Spørgsmål til finansiering og vandtakster
- Spørgsmål om bæredygtighed og opfordring til at undersøge andre muligheder
- Betragtninger vedr. det fornuftige i at begrænse overløb i relation til økonomi og udnyttelse af regnvand
- Forslag til forskellige løsningsmodeller og fordeling af regnvandsseparering mellem offentlige og private matrikler
- Opfordring til at starte separeringen ved Gentofte Sø og Brobæk Mose
- Spørgsmål vedr. alternative løsninger og tilbageholdelse af regnvand på egen grund
- Spørgsmål vedr. konkrete separeringsmuligheder på privat grund.

Forvaltningens bemærkninger til høringssvar

De samlede høringssvar, samt administrationens bemærkninger til de enkelte svar kan ses i høringsnotatet, som er vedlagt som bilag. Hver enkelt, der har indgivet høringssvar vil få en direkte tilbagemelding fra forvaltningen.

Forvaltningens bemærkninger til de væsentligste temaer for høringssvarene er sammenfattet nedenfor.

Vandmiljøforbedringer og overholdelse af tidsfrister i Vandområdeplanerne

Statens forslag til Vandområdeplaner 2021-2027 har været i høring frem til den 22. juni 2022. Vandområdeplanerne er ikke endeligt vedtaget, men forventes at blive det i ultimo 2022. Med Spildevandsplan 2022-2032 er sat den nødvendige ramme om en ny afløbsstrategi, som skal sikre kommunens arbejde mod målopfyldelsen om god økologisk tilstand for de målsatte vandområder. Forslag til Spildevandsplan 2022-2032 rummer indsatser, der bidrager til at opfylde Vandområdeplanernes krav og indsatser. Herunder skal strategien om at etablere fuld separering medføre, at alle overløb til vandområderne vil blive fjernet. Indsatskravet om fjernelse af overløb til Nordkanalen og Søborghusrenden er delvist indfriet i tidligere planperiode men afhænger af etableringen af Svanemøllen Skybrudstunnel som er 'hovedinfrastrukturen' for separering i den sydvestlige del af kommunen og som er et igangværende projekt som forestås af Novafos og Hofor, som forventes færdiganlagt i 2030.

Data- og beregningsgrundlag for den valgte løsning og mulige alternativer

Kommunalbestyrelsen har truffet beslutning om, at fremtidens afløbssystem skal sikre fjernelse af alle overløb med spildevandsopblandet regnvand til kommunens vandområder. Beslutningen om at indføre afløbsstrategien om fuld separering er baseret på en række forudgående analyser af mulige alternativer, hvor fuld separering er konkluderet at være den bedste løsning til at forhindre overløb og oversvømmelser med regnopblandet spildevand.

De bagvedliggende rapporter er ikke direkte en del af spildevandsplanen og dermed heller ikke af høringsmaterialet. Fællesrådet for Grundejerforeninger i Gentofte Kommune har efterspurgt datagrundlaget for udarbejdelse af spildevandsplanen, og dette er lagt tilgængeligt på kommunens hjemmeside. Novafos har desuden udarbejdet et resumé af beslutningsgrundlaget for fuld separering 'Grundlag til Spildevandsplan 2022-2032', som ligeledes findes på hjemmesiden.

Rækkefølgeplanen

Flere høringssvar peger på, at Enghaverendens opland med Gentofte Sø og Brobæk mose bør opprioriteres rent tidsmæssigt for hurtigere at opnå effekter af fuld separering i form af reduktion af overløb her. Enghaverendens opland er relativt stort og forventes separeret i perioden 2028-2043.

Rækkefølgen for etablering af separat afløbssystem i Forslag til Spildevandsplan 2022-2032 er prioriteret ud fra dels hensynet til vandmiljøforbedringer samt dels hensynet til, om hovedvandvejene er forberedt til at håndtere det separerede regnvand. Hovedvandvejene er ikke endnu forberedt i Enghaverendens opland til, at man kan starte med dette område. Dette resulterer i en rækkefølge, hvor separering først sker i de kystnære oplande, hvor hovedvandvejene er forberedt og hvor der opnås størst mulig reduktion af overløb, idet langt størstedelen af overløb i dag sker ved Øresunds kyst.

Forslag til Spildevandsplan 2022-2032 forhindrer dog ikke, at der kan laves yderligere klimatilpasningsprojekter uden for rækkefølgeplanen. Gentofte Kommune er således i dialog med Novafos i forhold til at afsøge muligheder for konkrete tiltag for tidligere at

begrænse overløb med spildevandsopblandet regnvand specifikt til Gentofte Sø og Brobæk mose.

Herudover har kommunen stort fokus på fortsat naturpleje af søen og på at identificere og reducere potentielle forureningskilder i arbejdet for at opnå god økologisk tilstand.

Statens Forslag til vandområdeplaner 2021-2027 indeholder ikke specifikke indsatskrav til opnåelse af målopfyldelse for Gentofte Sø, hvilket Gentofte Kommune i forbindelse med høringen af vandområdeplanerne derfor har efterspurgt hos Miljøstyrelsen. Gentofte Kommune forventer således tæt dialog med Miljøstyrelsen såvel som Region Hovedstaden om hvilke typer indsatser, der skal til i arbejdet mod målopfyldelse for Gentofte Sø.

Den økonomiske konsekvens for den enkelte grundejer

Der er i høringssvarene og i de borgerhenvendelser, der har været i høringsperioden udtrykt bekymringer om privatøkonomien ift. at etablere separering på egen grund.

Det er forventningen, at udgiften for separering på egen grund ved rørløsning vil udgøre i gennemsnit ca. 50.000 kr. for villaer, og for rækkehuse og etageejendomme forventes udgiften at ligge på henholdsvis ca. 15.000 kr. og 10.000 kr. pr. bolig.

Gentofte Kommune anerkender, at separering af private matrikler vil indebære en udgift for den enkelte grundejer. Dog har man som grundejer selv ansvaret for at renovere og vedligeholde sit kloaksystem på samme måde som tag, murværk, vinduer osv. Med den nuværende lovgivning er det ikke muligt for kommunen eller Novafos at udføre og bekoste arbejdet på privat grund, og det vil således være grundejers ansvar at etablere den påkrævede separeringsløsning på egen grund.

I det vedlagte høringsnotat gør forvaltningen opmærksom på, at politiske partier i Kommunalbestyrelsen arbejder på at påvirke politikerne på Christiansborg til at ændre lovgivningen på området.

For at give den enkelte grundejer mulighed for at forberede sig og spare op til gennemførelsen, vil alle grundejere blive varslet mindst 5 år, inden separeringen skal være gennemført. De første private tilslutninger vil tidligst finde sted i 2028.

Muligheder for dispensation og lånoptagelse for private grundejere

Forud for vedtagelse af tillæg til spildevandsplanen og den mere konkrete planlægning, vil forvaltningen udarbejde et administrationsgrundlag for håndteringen af separeringsprojektet i samarbejde med Novafos. Arbejdet er i gang og forventes udarbejdet i efteråret 2022. Heraf vil der fremgå principper, der forvaltes efter, herunder eventuelle muligheder for hel eller delvis fritagelse for separering på egen grund. Ligeledes vil der være konkrete beskrivelser af, hvordan grundejerne skal forholde sig i forhold til de konkrete separeringsløsninger, ansøgninger mv.

Kommunalbestyrelsen kan jf. grundskyldslåneloven beslutte at give lån til pensionister til kloakudgifter, som er bestemt af kommunen efter samme regler som gælder for lån

til betaling af ejendomsskatter. Således siger grundskyldslånelovens §1 stk. 1, at kommunen er forpligtet til efter anmodning fra pensionister m.v. at yde lån til udgifter til tilslutning af de pågældende ejendomme til kollektive anlæg.

Der forelægges således en særskilt sag for ØK og KB i august 2022 med indstilling om at pensionister gives mulighed for at optage lån efter samme regler som indefrysning af ejendomsskatterne.

Muligheder for information og hjælp fra Gentofte Kommune og Novafos

Flere borgere har i høringen givet udtryk for ønsket om at få mere information og vejledning til det forestående arbejde med separering på egen grund. Der efterspørges ligeledes om projektet har så stor betydning, at der skal informeres direkte til borgerne via digital post.

Gentofte Kommune og Novafos har stor fokus på at yde vejledning og hjælp til borgerne om spørgsmål vedr. separeringsprojektet, herunder også om administrative og praktiske forhold som den enkelte grundejer kan have behov for hjælp til. Kommunens hjemmeside er udbygget med information om 'Fremtidens afløbssystem', ligesom der vil blive udarbejdet et administrationsgrundlag og yderligere vejledningsmateriale.

Der er ikke noget lovkrav eller kutyme for at informere direkte til samtlige borgere via digital post om overordnede rammeplaner, som Spildevandsplan 2022-2032. Spildevandsplan 2022-2032 sætter således rammen for indsatser i kommunen frem mod 2050, som for nogle områder, jf. rækkefølgeplanen, først vil være relevant langt ude i fremtiden. Men når der udarbejdes tillæg til spildevandsplanen for de enkelte områder, og arbejdet med separering nærmer sig, vil de berørte borgere i god tid blive informeret direkte via digital eller almindelig post.

Inddragelse af borgerne

Flere borgere udtrykker ønske om at blive involveret i arbejdet med separering og i samarbejdet om klimatilpasningsløsninger. Det findes meget positivt, at borgerne er optaget af at ville involvere sig i fremtidige samarbejdet. Der vil være fokus på rettidig dialog og vejledning i forbindelse med planlægning og gennemførelse af separeringen i de enkelte områder. Borgerdialogen om klimatilpasningsløsninger i de pågældende oplande vil strække sig over flere år i forbindelse med planlægningen og kan bestå af bl.a. vejtmøder og evt. cafétmøder og workshops.

Forslag til ændringer i Spildevandsplan 2022-2032

Høringssvarene og de afholdte møder giver anledning til enkelte præciseringer og redaktionelle ændringer i planen. Forslag til Spildevandsplan 2022-2032 er vedlagt som bilag, og de mindre redaktionelle ændringer i forhold til høringsudgaven er markeret med gul.

Spildevandsplan 2022-2032 publiceres som digital plan på kommunens hjemmeside.

Miljørapport

Miljørapporten har været vedlagt høringen af forslag til Spildevandsplan 2022-2032. Der er ikke modtaget bemærkninger direkte til miljørapporten.

De bemærkninger, der relaterer sig til de miljøforhold, der er behandlet i miljørapporten, er medtaget og besvaret i høringsnotatet til Forslag til Spildevandsplan 2022-2032.

Miljørapporten er vedlagt som bilag. Der er 4 ugers klagefrist af miljørapporten med hensyn til retlige forhold efter spildevandsplanens vedtagelse.

Indstilling

Klima, Miljø og Teknik indstiller.

Til Klima-, Miljø- og Teknikudvalget, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen:

At godkende forslag til Spildevandsplan 2022-2032 med redaktionelle ændringer.

Beslutninger

Udvalg: Klima-, Miljø- og Teknikudvalget

Dato: 16-08-2022

Anbefales til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Udvalg: Økonomiudvalget **Dato:** 22-08-2022

Mail af 19. august 2022 fra Fællesrådet for grundejerforeningerne i Gentofte Kommune og forvaltningens bemærkninger hertil samt udkast til brev til klima-, energi og forsyningsminister Dan Jørgensen blev omdelt. Anbefales til Kommunalbestyrelsen at godkende forslag til Spildevandsplan 2022-2032 med redaktionelle ændringer samt at godkende udkast til brev til klima-, energi og forsyningsminister Dan Jørgensen.

Udvalg: Kommunalbestyrelsen

Dato: 29-08-2022

Kommunalbestyrelsen den 29. august 2022.

Forelæggelse af: Borgmesteren

Indlæg af: Søren B. Heisel, Kristine Kryger, Morten Løkkegaard, Karen Riis Kjølbye, Helene Brochmann, Frederik Dehlholm

Vedtagelse: Enstemmigt vedtaget.